

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 3 a ja 3 b §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annettua lakia siten, että valtioneuvoston oikeus antaa yhtiölle korkotukisitoumuksia koskisi myös vuosina 1994—1998 otettavia lainoja, että valtion takauksia yhtiön ottamien lainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi saataisiin antaa

vuoden 1998 loppuun saakka sekä että taattavien lainojen enimmäismäärä nostettaisiin 500 miljoonaa markkaan.

Esitys liittyy valtion vuoden 1994 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1994 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain (291/79) mukaan yhtiön (FINNFUND) tulee yhdessä suomalaisen yritysten kanssa edistää Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) kehitysapukomiteassa kehitysmaiksi luokiteltujen maiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä ohjaamalla henkisiä ja aineellisia voimavaroja näiden maiden teollisen ja muun taloudellisen yritystoiminnan kehittämiseen. Yhtiö rahoittaa kehitysmaiin perustettavia ja niissä toimivia yhteisiä yrityksiä hankkimalla yritysten osakkeita ja osuuksia, myöntämällä yrityksille lainoja ja takauksia, suuntaamalla varoja yritysten toiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen liittyviin tutkimuksiin ja selvityksiin sekä osallistumalla kehitysmaissa toimivien kehityspankkien rahoitukseen tai muutoin ryhtymällä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka edistävät edellä tarkoitettujen päämäärien saavuttamista. Valtioneuvoston kunkin maan osalta tekemän päätöksen nojalla yhtiö voi harjoittaa edellä tarkoitettua toimintaa myös muissa kuin kehitysmaiksi luokitelluissa maissa.

Vuoden 1993 huhtikuun alkuun mennessä yhtiö on tehnyt rahoitussitoumuksia yhteensä

500 miljoonaa markkaa 61 hankkeeseen. Erityisesti Suomen lähialueille perustettaviin yhteisyrityksiin kohdistuu voimakas rahoituskysyntä.

Voimassa olevan lain 3 a §:n mukaan valtioneuvostolla on oikeus määräämillään ehdoilla antaa yhtiölle sitoumuksia siitä, että valtio vuosittain maksaa yhtiön vuosina 1989—1993 ottamien kotimaisten ja ulkomaisten lainojen korkokustannusten ja vähintään eduskunnan valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä päättämän vuotuisen koron erotuksen. Sitoumus korkotuen suorittamisesta voidaan antaa myös edellä tarkoitettujen lainojen takaisinmaksamista varten otettavan lainan osalta. Korkotukea maksetaan enintään 15 vuoden ajan. Valtioneuvostolla on kuitenkin oikeus erityisistä syistä pidentää tätä aikaa.

Valtuutuksen nojalla korkotukisitoumus on annettu yhtiön vuosina 1991 ja 1992 nostamille 20 miljoonan markan ja 20 miljoonan Yhdysvaltain dollarin lainoille. Viimeksi mainitusta lainasta korkotuen piiriin kuuluu 16,5 miljoonaa dollaria. Ensiksi mainitun lainan osalta korkotukea on maksettu vuoden 1992 loppuun mennessä runsaat 2 miljoonaa markkaa.

Korkotukijärjestelmää luotaessa tavoitteena oli, että osa yhtiön rahantarpeesta voitaisiin

kattaa koti- ja ulkomaisella markkinaehtoisella ottolainauksella. Järjestelmän katsottiin monipuolistavan yhtiön rahoitusrakennetta. Käytännössä korkotukijärjestelmä on todettu, etenkin kehitysyhteistyömäärärahojen alentuessa, toimivaksi ja valtiolle edulliseksi järjestelmäksi. Tämän vuoksi lain 3 a §:n 1 momentissa myönnetty valtuutus antaa korkotukisitoumuksia ehdotetaan ulotettavaksi koskemaan myös lainoja, joita yhtiö ottaa vuosina 1994—1998. Vaikka yhtiö voi toimia myös muissa kuin kehitysmaissa, tarkoituksena on, että korkotukivaltuutusta käytettäisiin vain kehitysyhteistyön rahoittamiseksi otettuihin lainoihin.

Lain 3 b §:n 1 momentin mukaan valtioneuvostolla on oikeus antaa vastavakuuksia vaatimatta ja muutoin määräämillään ehdoilla valtion omavelkaisia takauksia yhtiön ottamien kotimaisten ja ulkomaisten lainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi. Edellä tarkoitettuja lainoja saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 150 miljoonan markan määrä. Takauksia voidaan antaa vuoden 1993 loppuun saakka.

FINNFUND ei ole tähän mennessä käyttänyt mahdollisuutta saada valtion takaus yhtiön ottamien kotimaisten ja ulkomaisten lainojen vakuudeksi. Takausjärjestelmän voimassa pitäminen myöskin vastaisuudessa on kuitenkin, muun muassa vallitseva taloudellinen tilanne huomioon ottaen, perusteltua. Yhtiön toiminnan laajentumisen vuoksi takaussitoumuksen kohteena olevien lainojen enimmäismäärää tulisi nostaa. Tämän vuoksi ehdotetaan, että valtion omavelkaisia takauksia yhtiön ottamien kotimaisten ja ulkomaisten lainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi voidaan antaa vuoden 1998 loppuun saakka ja että edellä tarkoitettuja lainoja saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 500 miljoonan markan määrä.

2. Esityksen vaikutukset

2.1. Taloudelliset vaikutukset

FINNFUNDin toiminta- ja taloussuunnitel-

man mukaan yhtiön arvioidaan nostavan vuosina 1993—1998 lainaa pääomamarkkinoilta 70 miljoonaa markkaa vuosittain. Näistä ja jo olemassa olevista lainoista arvioidaan kertyvän korkotuen tarvetta 10—22 miljoonaa markkaa vuosittain. Suunnitelman mukaan korkotuen piiriin tulee vuodesta 1995 lukien 70 prosenttia uudesta lainanotosta. Niiden lainojen enimmäismäärästä, joiden osalta korkotukisitoumus voidaan antaa, päätetään vuosittain valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Korkotuki- ja valtiontakausinstrumenttien vaikutuksista elinkeinoelämälle voidaan todeta, että ne osaltaan mahdollistavat FINNFUNDin rahoituksellisen ja muun tuen Suomen elinkeinoelämän välttämättömälle kansainvälistymiselle terveellä ja pitkäjänteisellä tavalla, joka palvelee niin Suomen kuin kohdemaiden taloutta ja kehitystä.

FINNFUNDin investointipäätökset perustuvat kysyntään ja tukevat näin ollen tasapuolisesti kaikenkokoisia yrityksiä niiden hakeutuksessa kehitysmaihin. Lähialueille kohdistuvissa investointialioitteissa pienten ja keskisuurten yritysten suhteellinen osuus on korostunut.

2.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Yhtiön saamalla korkotuella ei ole välitöntä vaikutusta hallintokustannuksiin tai yhtiön organisaatioon.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä ulkoasiainministeriössä.

4. Voimaantulo

Esitys liittyy valtion vuoden 1994 talousarvioesitykseen. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 3 a ja 3 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä 9 päivänä maaliskuuta 1979 annetun lain (291/79) 3 a §:n 1 momentti ja 3 b §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 18 päivänä marraskuuta 1988 annetussa laissa (963/88), seuraavasti:

3 a §

Valtioneuvostolla on oikeus määräämillään ehdoilla antaa yhtiölle sitoumuksia siitä, että valtio vuosittain maksaa yhtiön vuosina 1994—1998 ottamien kotimaisten ja ulkomaisten lainojen korkokustannusten ja vähintään eduskunnan valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä päättämän vuotuisen koron erotuksen. Eduskunta päättää vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä niiden lainojen enimmäismäärän, joiden osalta sitoumus voidaan antaa.

kuuksia vaatimatta ja muutoin määräämillään ehdoilla valtion omavelkaisia takauksia yhtiön ottamien kotimaisten ja ulkomaisten lainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi. Tässä tarkoitettuja lainoja saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 500 000 000 markan määrä. Takauksia voidaan antaa vuoden 1998 loppuun saakka.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1994.

3 b §

Valtioneuvostolla on oikeus antaa vastava-

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 1993

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Toimi Kankaanniemi*

Laki

Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 3 a ja 3 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä 9 päivänä maaliskuuta 1979 annetun lain (291/79) 3 a §:n 1 momentti ja 3 b §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 18 päivänä marraskuuta 1988 annetussa laissa (963/88), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 a §

Valtioneuvostolla on oikeus määräämillään ehdoilla antaa yhtiölle sitoumuksia siitä, että valtio vuosittain maksaa yhtiön vuosina 1989 —1993 ottamien kotimaisten ja ulkomaisten lainojen korkokustannusten ja vähintään eduskunnan valtion tulo- ja menoarvion käsittelyn yhteydessä päättämän vuotuisen koron erotuksen. Eduskunta päättää vuosittain tulo- ja menoarvion käsittelyn yhteydessä niiden lainojen enimmäismäärän, joiden osalta sitoumus voidaan antaa.

3 b §

Valtioneuvostolla on oikeus antaa vastavakuuksia vaatimatta ja muutoin määräämillään ehdoilla valtion omavelkaisia takauksia yhtiön ottamien kotimaisten ja ulkomaisten lainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi. Tässä tarkoitettuja lainoja saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 150 000 000 markan määrä. Takauksia voidaan antaa vuoden 1993 loppuun saakka.

Ehdotus

3 a §

Valtioneuvostolla on oikeus määräämillään ehdoilla antaa yhtiölle sitoumuksia siitä, että valtio vuosittain maksaa yhtiön vuosina 1994 —1998 ottamien kotimaisten ja ulkomaisten lainojen korkokustannusten ja vähintään eduskunnan valtion *talousarvion* käsittelyn yhteydessä päättämän vuotuisen koron erotuksen. Eduskunta päättää vuosittain *talousarvion* käsittelyn yhteydessä niiden lainojen enimmäismäärän, joiden osalta sitoumus voidaan antaa.

3 b §

Valtioneuvostolla on oikeus antaa vastavakuuksia vaatimatta ja muutoin määräämillään ehdoilla valtion omavelkaisia takauksia yhtiön ottamien kotimaisten ja ulkomaisten lainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi. Tässä tarkoitettuja lainoja saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 500 000 000 markan määrä. Takauksia voidaan antaa vuoden 1998 loppuun saakka.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.